

Una òpera pop narco queer

Jacques Audiard construeix una divertida extravagància. *Emília Pérez* és una mena d'òpera pop amb aires narco queer. La fórmula desconcerta i pot ser acusada de ser una extravagància oportunista, de ser la clàssica pel·lícula llaminera que el públic dels festivals vol veure per poder dormir amb certa tranquil·litat i utilitzar tota mena d'adjectius elogiosos. Tot i que el subgènere de les pel·lícules de festival és perillós, perquè a vegades enalteix les obres llamineres en perjudici d'altres més interessants que les condemna a la discreció. En el cas *Emília Pérez* és de justícia afirmar que és una gran pel·lícula, una comèdia musical molt brillant. Però no n'hi ha prou amb adjectivar les seves bondats, cal indagar a les seves arrels.

En primer lloc, convé assenyalar que estem davant d'una pel·lícula produïda per Yves Saint Laurent, productora que imposa al vestidor el seu look conscient que el cinema pot ser més rendible que la passarel·la. En segon lloc, hem de tenir present que *Emília Pérez* parteix d'una banda sonora la música de la qual està escrita pel compositor francès Clément Ducol amb lletres de la seva dona, la cantant Camille. Jacques Audiard havia vist l'espectacle *Music Hole* i li va passar a Ducol el llibret d'una òpera ambientada al món del narcotràfic. En el procés de producció va treballar l'equip tècnic que havia col·laborat amb el grup Sparks en el procés de composició d'*Annette* de Leos Carax. Al principi, els músics van pensar en la fórmula del musical clàssic, però a mesura que entraven al projecte van buscar ritmes urbans, musicalitats d'arrels mexicanes i van fer un curiós treball de música electrònica. A partir d'aquesta base, Jacques Audiard va treballar amb el coreògraf belga Damien Jalet, del qual havia vist l'espectacle estrenat a Mèxic, *Omphalos*. Amb tota aquesta base es va anar gestant una pel·lícula que explora amb un ritme frenètic una història que segueix una certa tradició del musical per trobar els seus vincles amb l'actualitat.

Emília Pérez pot ser considerada com una pel·lícula que explora un joc de dualitats permanent. Al centre de la història hi ha un narcotraficant anomenat Manitas que es converteix en la santa Emília Pérez. Tant el personatge del botxí com el de la redemptora estan interpretats per Karla Sofía Gascón. Aquest personatge es mou entre culpa i redempció, en la possibilitat d'abandonar el crim per dur a terme una regeneració personal. En el seu camí anul·la la seva condició masculina per assumir la consciència de la feminitat vista com a alteritat binària. Audiard no para de mostrar com entre el bé i el mal, hi ha punts intermedis que provoquen

EMILIA PÉREZ

França, 2024

Direcció: Jacques Audiard

Guió: Jacques Audiard

Intèrprets: Karla Sofía Gascón, Zoe Saldana, Selena Gomez, Adriana Paz

Durada: 132 min

Gènere: musical, drama, thriller

Idioma: castellà i anglès

Subtítols: castellà

Data d'estrena:

06/12/2024

que alguna cosa es trenqui de manera permanent. Amb aquest personatge hi ha el de Rita (Zoe Saldaña), una advocada que comença cantant que està cansada de tapar casos de violència i de silenciar la corrupció del govern, però que acaba transformant-se en una arribista. Rita vol ajudar Manitas a convertir-se en una altra persona, però pel camí va observant com sorgeixen les seves contradiccions personals i com la pretesa puresa ètica comença a corrompre's. A l'altre extrem hi ha Jessie (Selena Gómez), que interpreta la dona del mafiós a qui se li ha ocultat la història i es troba que després de la suposada desaparició del seu home, apareix una dona que es vol apoderar dels seus fills.

Audiard, que al llarg de la seva filmografia ha estat un cineasta preocupat per les formes de violència relacionades amb la masculinitat, parteix d'un guió que trenca l'estereotip de la masculinitat del narcotraficant, però que no trenca amb els tòpics del gènere. El resultat és un relat ple de girs que assumeix la condició de ser una pel·lícula d'acció que acaba parlant d'una societat marcada per la violència de l'interior de la qual resulta difícil escapar-se, ja que hi ha alguna cosa oculta que sempre sorgeix a la superfície. En aquesta societat curulla de cadàvers el bé només sobreviu quan adquireix la condició de màrtir, però corre el perill de santificar-se i, per tant, momificar-se.

Àngel Quintana
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona